

Негдашњи подземни објект
ЈНА у Коњицу данас је
туристичка атракција

КАДА ТАЈНЕ ПОСТАНУ ДОСТУПНЕ ЈАВНОСТИ

Ходник који води до економског улаза-излаза

Телепринтерска сала у центру везе

Маскирање улаза остварено је подизањем куће
на месту тајног командног места

Улаз у касарну чији су припадници
обезбеђивали подземно командно место

Свака озбиљна држава током мира гради објекте неопходне за рат. СФРЈ је представљала тампон-зону између НАТО-а и Варшавског уговора, па је логично било да се у евентуалном сукобу два војна савеза ратне операције воде и на територији наше раније државе. Стога је изградња подземних и надземних објеката за које у војној терминологији постоји израз – уређење територије, представљало императив за опстанак. У периоду после Другог светског рата и деведесетих година, посебно су грађена подземна командна места. Једно од њих је и оно у Коњицу, планирано за рад Врховне команде СФРЈ.

Подземно командно место које се налази у шумском амбијенту подно планине Златар на потезу од Коњица према Џајића буку, грађено је у облику потковице на дубини и до 280 метара под стенама. Био је то изузетан грађевински и многоструки технолошки подухват. Пројектом је обједињено 12 блокова, односно подземних целина, на површини од 25.000 квадратних метара, од чега је за стамбени простор намењено 6.000 квадратних метара. У том објекту је могло да се смести 350 људи, а били су обезбеђени сви услови да тамо аутономно живе чак шест месеци и да им ништа не недостаје. Услови за боравак обезбеђивао је 21 систем. Унутрашњу температуру од 22 Целзијусова степена и влажност од 60 до 70 одсто омогућавала су два циновска клима-уређаја. Цео објект је премрежен кабловском телевизијом, коју у то време није имао ниједан град у Југославији. На располагању становницима овог занимљивог подземног насеља биле су две кухиње, болница са операционом салом, крипто-центар, пет великих тоалета... У том објекту су се налазила и два резервоара са по 50 тона нафте, те базен са 170 кубних метара воде, вода за пиће и техничка из природног бунара који се налази унутар планине. Елитно опремљена резиденција председника државе састоји се од собе за секретарицу и странке, спаваће собе, собе за прву даму, те од собе за одмор.

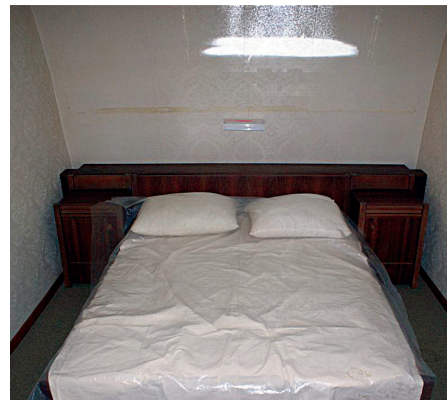
Уколико би дошло до престанка напајања струјом из електричне мреже, потребна електрична енергија за напајање свих уређаја и за укупно 6.000 неонских светилки, обезбеђена би из моћног агрегата

Сала за важне састанке

Канцеларија секретара председника државе

Четири телефона за везу
са четири команданта
тадашњих војишта

Кревет у спаваћој соби
председника државе

за само 18 секунди. За сваки систем је постојала резервна варијанта, па живот у утроби планине не би могао ничим да буде угрожен. Све је тако пројектовано да би својеврсни бункер могао да издржи експлозију нуклеарне бомбе од чак 20 килотона.

Унутрашњост објекта прилагођена је процесу доношења важних одбрамбених докумената, попут директива, планова и наређења. Од пет оперативног центра, просторија за вођење радних карата, просторија за радне тимове две сале за састанке до центра везе који је свакога тренутка обезбеђивао независне и бројне телефонске, радио и телепринтерске контакте са сва четири војишта и свим јединицама на простору СФРЈ. Те везе биле су криптографски и физички заштићене од прислушкивања. При томе није било потребе да се уопште користиле тзв. цивилне везе.

Подземно командно место Врховне команде СФРЈ, у строгој тајности, грађено је од 1953. до 1979. године и коштало је 4,6 милијарде долара. Према неким подацима, по уложеном новцу била је то трећа или четврта инвестиција у бившој држави.

Објекте командовања под земљом имају и друге државе, али се још није догодило да их икада неко од званичника учини доступним јавности. То што се догодило пре неколико година у Србији, за време владавине тзв. демократске опције, граничи се са немогућим. Наиме, тадашњи министар одбране у једно од тајних места командовања повео је новинаре, сниматеље и фото-репортере, откривши им државну тајну, уз напомену да то треба обзнанити свету и народу. Ни данас није јасно да ли је имао бар једну позитивну намеру. Чудно је да том министру није суђено за деконспирацију и огромну штету. Јер, када се свету открије тајни објект, он више не може да служи својој основној сврси. Можда је то била главна министрова намера, па је добро што више није на челу система одбране.

3. Пешић
Фотографије: Милутин Милошевић

Пулт за успостављање веза

Дугим ходницима било је повезано 12 подземних целина

Смештај за функционере

ВОЈНИ Ветеран

ГЛАСИЛО ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ • ГОДИНА XV • број 164 • СЕПТЕМБАР 2017.

Pripremili smo za vas
specijalne pogodnosti
pri kupovini u
Yuhor dućanima.

Za više informacija,
posetite najbliži
Yuhor Dućan objekat.

Vojni Penzioneri

Veliki Popust
za
Vojne Penzionere

Одбрана Србије у рејону карауле „Кошаре“

1999. године

**СВЕТАО ПРИМЕР
ЗА СВЕ БУДУЋЕ
ГЕНЕРАЦИЈЕ**